

OPETTAJAN OHJE

AIHE: Portfolio	LAITTEET JA MATERIAALIT: tietokone
LUOKKA-ASTE: 9	SOVELLUS: Word/Docs, internet
KALENTERIN KOHTA: 7	LYHYT KUVAUS: Harjoitellaan valittujen töiden kokoamista portfolioiksi, johon lisätään mm. kansilehti, sivunumerot ja automaattinen sisällysluettelo. Samalla syvennetään suunnitelmallista tiedonhakua ja lähteiden merkitsemistä.
AIKATAULUEHDOTUS: 2 oppituntia	
OPPIAINEET: Äidinkieli ja kirjallisuus	

Digitaitokalenterin kohta 7

Harjoitellaan erilaisten asiointitekstien (esim. raportti tai hakemus) tuottamista. Syvennetään edelleen tekstinkäsittelytaitoja (esim. kappalemuotoilu, kansilehti, automaattinen sisällysluettelo, erikoismerkit, viittaukset ja automaattinen lähdeluettelo) ja suunnitelmallista tiedonhakua sekä tietolähteiden merkitsemistä.

Pedagogiset vinkit

Tässä tehtävässä harjoitellaan tekstinkäsittelyohjelman mahdollisuuksia laajemman, eri teksteistä koostuvan kokonaisuuden, portfoliomuotoisen oppinnäytetyön luomisessa. Tämä palvelee oppilasta tulevaisuudessa esimerkiksi jatko-opintojen laajempien tutkielmien sekä oppinnäytetöiden laatimisessa.

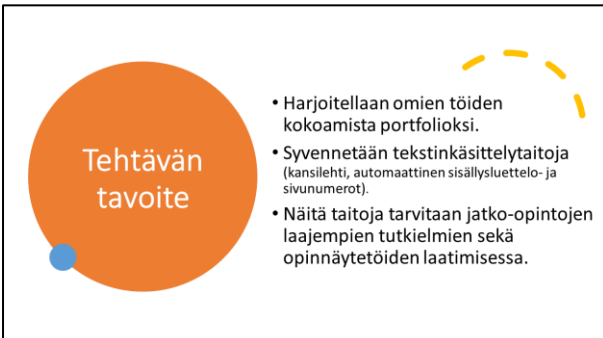
Opettaja voi päättää, mikä painoarvo tällä työllä on arvioinnissa eli käyttääkö tehtävää esimerkiksi 9. luokan päättötyön kokoamisessa vai onko kyse enemmän teknisestä harjoituksesta. Myös työhön sisällytettävät tekstit ovat vapaasti valittavissa, tehtävän materiaaleissa viitataan esimerkinomaisesti muutamiin tekstilajeihin.

Mahdollisuuksien mukaan valmis työ kannattaa tulostaa oppilaalle. Näin hän edes kerran perusopetuksen aikana näkee konkreettisesti, miltä tällainen laajempi työ näyttää paperilla.

Työskentelyohjeet

Tehtävää varten jokainen oppilas tarvitsee tietokoneen. Lisäksi oppilaalla tulisi olla valmiita tekstejä, joita hän haluaa koota tähän portfolioon. Tässä ohjeistuksessa käytetään Google Classroom -oppimisympäristöä, mutta ohjeistus on helposti sovellettavissa myös esimerkiksi Teamsiin.

Esitysmateriaalista löytyvät tavoitteet ja tehtävänanto.

Tehtävän tavoite

- Harjoitellaan omien töiden kokoamista portfolioiksi.
- Syvennetään tekstinkäsittelytaitoja (kansilehti, automaattinen sisällysluettelo- ja sivunumerot).
- Näitä taitoja tarvitaan jatko-opintojen laajempien tutkielmien sekä opinnäytetöiden laatimisessa.

Työskentelyohje

1. Kirjaudu oppimisympäristöön.
2. Etsi tehtävään liitettävät tekstit.
3. Lisää opinnäytetyöhösi
 - kansilehti
 - automaattinen sisällysluettelo
 - sivunumerot
 - vähintään yksi kuva
 - tarvittaessa taulukko
4. Kerää työn loppuun kaikki käyttämäsi lähteet yhdeksi lähdeluetteloksi.
5. Palauta valmis työ opettajalle.

Videolla neuvotaan teknisesti kansilehden, automaattisen sisällysluettelon ja sivunumeroinnin tekeminen sekä kerrataan kuvan ja taulukon lisääminen tekstiin Docsissa. Samat ominaisuudet löytyvät Wordista (myös selainversiosta).

HUOM! Videolla käytetään tästä portfolioista nimeä Kulttuurialbumi.

Alaotsikoilla kootaan samantyyppisiä tekstejä suuremmaksi kokonaisuudeksi. Videolla alaotsikoita ovat Identiteetti ja Kirjallisuus.

Videon voi näyttää myös pätkissä. Sen voi toteuttaa esimerkiksi niin, että oppilas tekee juuri videolla nähdyt asiat heti omaan asiakirjaansa.

Videon sisältö:

- Tyyli (0:12-1:31)
- Automaattisen sisällysluettelon luominen (1:32-2:26)
- Sivunvaihdon pakottaminen (2:27-2:55)
- Sisällysluettelon päivittäminen (2:56-4:09)
- Kuvan lisääminen (4:10-5:02)
- Linkin lisääminen (5:03-5:43)
- Kansilehden lisääminen (5:44-7:42)
- Sivunumerointi (7:43-8:29)
- Taulukon lisääminen (8:30-9:40)

Videon linkin voi myös jakaa oppilaille katsottavaksi itsenäisesti, mutta video kannattaa katsoa ainakin kerran yhdessä koko luokan kanssa. Jos työ tehdään M365 Wordilla, etsitään Docs-videon ohjeita vastaavat toiminnot Wordista.

Jokainen oppilas työskentelee oman työnsä parissa. Kun työ on valmis, opettaja tulostaa työn hänelle vielä tarkastettavaksi.

Teksteissä käytetyt lähteet kerätään työn loppuun lähdeluetteloksi.

1. Oppilaan on hyödyllistä tarkastella luokan muidenkin oppilaiden töitä. Näin laajaa työtä ei ole tarkoituksenmukaista esitellä kokonaisuudessaan koko luokalle. Oppilas voi esitellä muulle luokalle, pienryhmälle tai parilleen esimerkiksi työn kansilehden, sisällysluettelon, yhden valitsemansa työn tarkemmin sekä lähdeluettelon.
2. Opettaja antaa kokonaisuudesta palautetta haluamallaan tavalla.

Oheismateriaalit ja linkit

Lähdeluettelon tekemiseen hyvät ohjeet löytyvät esimerkiksi Kopiraittilan sivustolta:

https://kopiraittila.fi/wp-content/uploads/pdf/Lahdeviittaus_Kopiraittila.pdf

https://kopiraittila.fi/wp-content/uploads/pdf/Kopiraittila_I%C3%A4hdemerkint%C3%A4_8-9.pdf